

## מסורת הש"ס

(א) שבת קולג, לקמן נח.  
 ימות כ: מנחות ת.  
 (ב) לקמן נח. ימות ה.  
 (ג) [לקמן נ: ת.], (ד) ג'  
 א"ת השחתת וקן, (ה) ג'  
 א"ת דהשחתת וקן, (ו) ג'  
 א"ת דהשחתת, (ז) ג' א"ת  
 השחתת, (ח) [דף כא.],  
 (ט) [דף מ טע"א], (י) ג'  
 א"ת לגבי מטרע,

נוסחת הריב"ן

(א) מקיים נמי: (ב) יכול אפי' לנזיר מנודע כן שלא יעבור חער על ראשו ת"ל כו': (ג) מדאמריך:

## הנהגות הב"ח

[illegible]

גליון הש"ס

גם' בר"ל דאסר. עיין  
תשובת שאגת אריה ע"י ט:

## הגהות מהר"ב

**רַנְשֹׁבֶרֶן**  
**א** רַנְשִׁי דִּיָּה קַדִּישָׁא וְכוּ  
 חֵלֵל אֶסְרֵה מְזִירֵה קִדְּשָׁה  
 וְכוּ הַקֶּסֶם מִתְּחַל מִתְּחַל  
 גִּילְוֹת אֶחָד רַנְשִׁי  
 חֲדָשׁ רַנְשִׁי (דִּקְרָה קִדְּשָׁה)  
 דְּמִתְּחַל דְּעִשְׂרִי חֲדָשׁ  
 לְחַגְלָתָהּ כֹּלָּה מִיּוֹר כִּכְלִי:  
**ג** וְכוּ דִּיָּה וְכוּ אֶחָד וְכוּ  
 וְכוּ דִּיָּה חֲדָשׁ כִּבְשָׁתָהּ וְכוּ  
 וְכוּ מְזִירֵה  
**ד** וְכוּ וְכוּר דְּמִתְּחַל לְעִשְׂרִי  
 קַמְרִי: כֹּלָּה חֲדָשׁ הַסִּיד וְכוּ  
 מְזִירֵה וְכוּ מְזִירֵה חֲדָשׁ  
 חֲדָשׁ הַסִּיד וְכוּ כִּסְדִּירֵה  
 חֲדָשׁ חֲדָשׁ:

## הגהות התוספות

1. י"ל לך. 2. י"ל תחיל ראש.
3. י"ל שעה.
4. תיבה דגור נחמק.
5. י"ל דע"ל. 6. כח ארס טעם התחלפותו ושחטו כח תיבות בדפוסים שטו וכלל מדלג כחיו חער דרשני"ל כלומר יאמר לו לגלגל חסד מיון דלג כחיו היתר חער כ"י. ק הוא כס"י. 7. כס"י ולא. 8. י"ל כחיו.

שלשה מינין פרק ששי נזיר

[illegible]

"כל מקום שאתה מוצא  
 אותה יכול לקיים את  
 יבא עשה וידעה את  
 טעמא יליף מראשו" <sup>א</sup>  
 לפי שנאמר גבי נזיר  
 ראשו יכול אף נזיר מ  
 ממאי דלמא לעולם  
 ובריהמי מצוה קעביד  
 לי למימרא דאפילו בר  
 וגבי נזיר כי עביד בת  
 נמי ליחייב קמ"ל דלא  
 עביד במלקט ובריהמי  
 כתב תער כר"ל ורובין  
 ביה מביע להו למימרא  
 ילא תקיפו פאת ראיה  
 בן ית"ל ראשו למזו  
 ותיפוק ליה מוקנו דתת  
 שנאמר ופאת זקנם לא  
 בן ת"ל זקנו למא לי  
 למכתב זקנו צריכי ה  
 ולא כתב ראשו הוה א  
 לא שמה הקפה להכתב

לדאסירי גבי נזיר משהמי גבי נזיר חמור  
ויומאי דלא מחייבי לא גבי נזון חמלק ורהיטוי לא שרי במחורע:  
**ר"ס טרע רל** ו' וזי חומא לא גבי לך למחבז במחורע ראשון וילן  
מחמער לא יעבור על ראשון האמור לגבי נזיר למשייריי במחורע ואפילו  
מחורע: **סד"א הוואל וגבי נזיר כו'** לא לעולם אימא לך דמחורע במחורע  
אין במחלקט ובריהטוי לא דאי ס"ד דכי עביר במחלקט ובריהטוי מחור  
עביר (א) הוה אימא דבמחורע כלל לא מחוס דלא כחיי ביה חער  
ובדכ"ר כו' והכו' (א) בין דאפער לו לקיים את שניהם עביר מחייב  
וריהטוי לקיים מחור עשה דוגמא את כל שער וליקיים נמי לא  
מחמער דלא יעבור חער דלא אסרה חורא (א) הקפא הראש אלא במחורע  
אין אימא דבמחורע כלל לא קמ"ל אלא לאו שמע מינה (ב) דלמחורע אין מחלקט  
ראשון למשיירי חער נזיר מחורע למחורע דבמחורע אין מחלקט  
וריהטוי לא ותש"א חער עשה דוגמא את כל שער ודמי לאו  
דמחורע לא יעבור על ראשון לפי שאין אהה יכול לקיים את שניהם  
דמחורע שניה במחלקט ורהיטוי לא עשה ולא כלום: (א) ר"א לא מצי  
עליף במחורע במחורע ולא במחלקט ורהיטוי מחורע דהקפא מחוס  
דקביר ר"א גבי חמור דלפילו לקטו במחלקט ורהיטוי חייב דמחורע  
דמי וריבן נמי לא מצי ילפי מחורע במחורע ולא במחלקט ורהיטוי  
מחורע דנזיר מחוס דקבירי גבי נזיר כי גילת במחלקט ורהיטוי  
חייב דמחורע דמי דמחורעין לעיל (ג) לרעות כל המחורעין: **לפי דכ**  
**רמחמא ראשון** לאשמעינן דלפילו הקפא כל הראש שמה הקפא:  
ואי

תעבר בפירוש לא? לרמי עשה דמזלע לא מעשה דנזיר שהרי אפשר לקיים  
ואחלה תאמר אכל נזיר מיאורע קעדיר כי' ויזיל אינא אינא למת  
תגמלתו דנזיר אכל נזיר מיאורע אימ כי רתן' לזא דנזיר דמע  
ממרי לאזן ועוד עשה גדנדול פרע ועוד מירק הריס למתאי דנבי למתאי  
לא שמה הקפה אפילו חד מיאורע ליכא דנזיר במקום\* פתח הראש  
ליכא תגמלתו דמזלע בעת מוקין דלעזי רכאז למת יי דשכחאל  
למה לא ראש: **מיבדע** יהו' סדריה לאו דהקפה אלא במזלע שחזי  
רשכשם כי' אף מצורע כן. ויכא דמכז ויגילת אמא כל שער [חזן]

מצורע נמי מיתייב, אם הוא נזיר; ומשני אם אינא ראיין תגלחת מצורע דוקא בתע ידעינן התגלחת מצורע בתע; מבני להו למדחי לאו דהקפא. יכול אף מצורע כן ונ דאי כתיב וסנו ולא כתיב ראשו היא הקפת כל הראש לאו שמא הקפא. דעיקר א

מא.

עין משפט  
נר מצוה

**נח** א מיי פֿיג מהל' ציטע ה' ו'סו"ה מהל' נצרות הלכה ע"י  
**נח** ב מיי פֿיג מהל' נצרות שס:  
**ס** ג מיי פֿיג מהל' נצרות שס:  
נצרות שס:  
נצרות שס:  
נצרות שס:

תורה אור השלם

1. וְהָיָה כִּי־יִשְׁכַּח  
יִלְחַד אֶת כָּל שְׂעוֹרָתוֹ  
רָאשׁוֹ וְאֵת זָקְנוֹ וְאֵת גְּבוֹתוֹ  
עֵינָיו וְאֵת כָּל שְׂעוֹרָתוֹ  
יִלְחַד וּכְכֹסֵם אֵת בְּגָדָיו  
וְרֹחֲצֵם אֶת כְּשָׁרוֹ בְּמִימֵי  
יְסֻדָּה: וְיָרֵד אֵת  
2. כָּל יָמֵי יָמָיו וְנָזַח  
אֶת יִצְבָּר עַל רָאשׁוֹ עַד  
מְלֵאת הַיָּמִים אֲשֶׁר יִחַד  
לָהּ קֶרֶשׁ וְהָיָה גֹדֶל פְּרָעוֹ  
שֶׁעַר רָאשׁוֹ: בְּמִדְבָּרוֹ וְהָיָה  
3. אֶת חֲתָמָהּ פֶּתַח  
רִשְׁכָּם וְלֹא מִשְׁחָדָתָם  
פֶּתַח יְסֻדָּה: וְיִקְרָא יֵט כֹּחַ

מוסף רש"י

אם אתה יכול לקיים את  
שניהם. מניין לכן דפסקין  
בכרין דמלכין? פשה דלעיל  
ולא דלמא? (מנחות ז.א.)  
אמר לאו. כגון מנלה דל.  
אפשר בשל פסוק, יבא  
עשה. דלעיל ודמה את  
לך תעשה (שם). ראשו מה  
ת"ל. (הוא) דמנעו מעי  
קדי' (בבמות ז.א.) יבול אף  
נזיר מצורע כן. כשנשאר  
מלעזוב נתון על נדירות  
לא יעזב חצור על דלעיל  
(דקדקין ז.א.)

פי' הרא"ש

[illegible]

לברנצן דעשון תער לתגלחתו ב' (נויר) והכא אי לוו ק"ו דמניר לא  
אחיו [להן] תער בתעור וי"ל דלפילו לא קים לוי דמות נזיר בתער  
מ"מ שפיר ילפינן ק"ו מניר דדחי תגלחת ידידיה שיפוט דהקפסא כהל  
דליאכא כהא לא בתמקין בתפססר דכשמע בתמקין מנערע לא לא  
שכן שיהא מותר לגלח אף בתער

ויחזה לנו להשפחת זקן מלא ע"כ  
 קרא דוקנו אחא להטעין מער ולא  
 משחיתים אחים: **ורא** אי ע"כ  
 עבד במאקס ויהינני. דקיס מלות  
 נילוח ע"כ קרא דוקנו לא אחא למימר  
 דמי עבד חתער מדלח כחיז מער  
 פריזל כהדיח דמנעי לא למימר  
 מדרש'ל דאסור לשפות וגלגל חתער  
 הואיל ויכול לקיס שניהם שיגלה  
 במלקט ורהיטני או במספרים ולא  
 ידע לא <sup>1</sup>: להשפחת זקן והיה להש  
 יומר לא שרין מער מדלח כחז מער  
 אלא הש"ס קרר הלישאר דמיר לישנא  
 קיללח ורגיל בכמה מקומות לקרר  
 לשונו אלא ע"כ קרא דוקנו אחא  
 לקווער חויזה להטעין מער למזורע  
 דלא ילא ידי מלגלגת אלא בחתער:  
**ורבי** א"עזר. דאמר אפילו ליקטו  
 במלקט ורהיטני חיז <sup>2</sup>: [בפסאח]  
 דזקן ומחייב בפסח דזקן אפילו בשאר  
 משחיתין ודשפח אטטריך זקנו למזורע  
 דמיו לאו להסתר זקן ויהיני מני  
 בשאר משחיתין מנא ליה מלגלגת  
 למזורע דדוקא חתער יליף לה  
 מלשו: **ראשו** מת"י. ראשו  
 דמניז למזורע והלא כבר מתי  
 בריש דקרא יגלה את כל שערו את  
 ראשו ואת זקנו מת"י לפי שנאמר גבי

מזר חסר לא יעבור על ראש חן  
 נקרא מנצחיו יכול אף נזיר [מנצור] כך יהא אסור לגלל וכול שער  
 ידמה בשאר גופו ע"כ דלון לומר דעשה דוולתה מדעור דמי לא  
 דמחשבה דמיר דחבר לא יעבור על ראשו ועשה גדול פרע שער ראש  
 (שער) ראשו מיותר דאף נזיר ומנצור חייב לגלל כחבר והאי דלא  
 מוקרי ר"א ראשו כראשו דכל חדס ולא בניזיר ומנצור [ולא] דהקפה  
 (גידאל) אי משום דס"ל הקפת כל הראש [לא] שמה הקפה אי משום  
 דעשה דמי לא תעשה (גירדיל) נפקא לר"א מגדילים כדבמוקרי א"כ  
 לראשו לא יאטעריק אלף לראשו דמיר אע"ג דאיכא לאו דחבר לא  
 יעבור ועשה גדול פרע דמי לכו עשה דוולתה מימורה לראשו דכמי  
 כבמנצור נפקא ליה לר"א חסר מנצור מנזיר דמיר דחבר  
 בניזיר להעביר חסר על ראשו חסר כמנצור לגלל כחבר והיינו  
 דקא מהדר כבדרימא דלעיל (דף טז:) למתקן חסר מנצור מנזיר  
 ונזיר מן דינא ולא אחי ליה וזכר הוא ללומדה מראשו (דנזיר) ולעולם  
 ממנזיר ליפקין למנצור דטעון חסר וס"ל: לר"א דמיר לא לקי אלא  
 כדבבבחה דוקא כר' ויזמן דלעיל הילכך מירי דחסר בניזיר דהיינו חסר  
 וס"ל טעמין ילאו כמנצור דכחשמת [דאף] על שסור מביתרין ממי ילקי  
 לבניזיר אחי מן דיעין חסר כמנצור דאיכא לזמיר קרא דכדראש לא  
 ממעבירין: ופ"ד כדלעיל דלמא אפילו כמנצור ורהיטני נמי מזה  
 קטעביר כמנצור וכו"מ תנה לי לשיביר דחבר דמיר קטעביר כ' בני  
 מנצור נמי יחייב כלומר גם לשיביר מנצור ע"כ קמ"ל ומשני אי

זינין וק"ק אחאז לא מסיק גמי הכא לשיעורא דלעיל נשקוח קרא מיניה  
 ר' דשאי נזיר דליבא אלבא חד לאו דהקפא ראש ולכן דמי ליה  
 נזיר יעבור ולאו דהקפא הראש ולכן לא דרשו עשה דמזורע להגן  
 פרכ ב' חזיון (לקמן דף נח.) איכן בריתא לא דרשו דהקפא לא הראש  
 כאל דלמזורע ק"י מנזיר דהתם יכלה מן שום דמיה: **ורבנן**, דנפקא  
 ל' אינערין ראשו למילף מיניה דתגלתא דמזורע בחצר אלב לריבן  
 וזר דאנערין קרא לומר דמי לאו דהקפא: **ורבנא** לא תקיפו **פאת**  
 אלא דמזורע או כשמירט פאת ראשו ח"ל ראשו מיותר דכתיב כמזורע  
 לנאשמינן

לא דחי כיון דאפשר במלקט ורהיטני ולקיים שניהם כדדיל: ורבנן האי ראשו מאי  
 ש דחי דכל שצווי היכי דנמרטו פאות ראשו. ותיסק לי מוקו דשמעין מיניה דעש  
 הקפה בנטל פאות הראש ומגיה שאר הדיעין משהו צדעיה לאחוריו אונזי להכי